

"Brist på respekt för patienter med beroendesjukdom"

Eva har en beroendesjukdom sedan 54 år tillbaka. Idag åker hon permobil och är mycket svag och uppgiven. Eva har berättat för mig om bemötandet hon periodvis har fått genom åren på Metadonmottagningen dit hon går för att hämta sin medicin. Vid ett flertal tillfällen har Eva fått frågan av mottagningens läkare vad hon vill ha ut av livet. "Jag vill bara ha ett värdigt slut" har Eva svarat, trött efter alla års kamp för att få den hjälp hon behöver inom missbruksvården.

En av läkarna på mottagningen där Eva går, hävdar plötsligt att Eva lämnat positiva provsvar under tre veckors tid, det vill säga prover som visar att hon har använt droger utanför programmet. Eva ber då att få bevisa att detta inte är sant och vill lämna nya prover. När de nya urinproverna lämnas tvingas Eva att hålla ut samtliga, då läkaren påstår att hon fuskat med dem. Läkaren tyckte sig se något avvikande. Detta var inte sant. Eva ber nu att få se de tidigare positiva provsvaren. Läkaren erkänner då att dessa inte finns, men att Eva upplevdes vara påverkad på grund av att hon gråtit. Eva grät för att hon just hade fått reda på att hennes hund fått cancer igen. Nu blir hon förtvivlad över de osanna anklagelserna ovanpå sorgen och ber om att omedelbart få byta mottagning, då hon tappat förtroendet för personalen. I skrivande stund har det gått över ett år sedan remiss till en annan mottagning skrevs, men inget har hänt.

Efter många år med provsvar som varit negativa tog anklagelserna Eva hårt. Hon började använda lugnande bensodiazepiner. Det leder i sin tur till att Evas metadondos sänks från 90 mg den ena dagen till 30 mg nästa. Eva blir

förtvivlad. Hon upplever att läkarna på mottagningen inte lyssnar och inte förstår. Särskilt reagerar Eva på att en av läkarna säger att Evas hund ska dö, och det ska Eva också göra en dag. Hon får därefter några dagar på sig att lämna negativa prover. Hon slutar tvärt med benzodiazepinerna och får proppar i lungorna.

Rädslan att bli utkastad ur metadonprogrammet har länge lamslagit patienter i Sverige. Även hoten om en utskrivning har haft en förödande effekt på de hjälpsökande. Den som mått dåligt och självmedicinerat med ett sidomissbruk har tidigare kunnat bestraffas genom ett års utskrivning från programmet. Detta samtidigt som man i New York, USA, istället ökade både dosen och tiden för terapi om en patient återföll. Det ansågs vara en indikation på att personen mår dåligt och behövde extra stöd. Vid mottagningarna i New York erbjuds terapisamtal i samband med att medicin lämnas ut. Detta erbjudande förekommer sällan på mottagningarna i Sverige. Hot om utskrivning tillhör fortfarande vardagen. Blir man utskriven kan det ibland ta lika lång tid som tidigare att få komma tillbaka, som om spärrtiden i praktiken fanns kvar.

Den fortsatta bristen på respekt för personer som valt att förändra sitt liv genom att delta i substitutionsprogram skrämmer. Vem gynnas av att man fortfarande, år 2021 i Sverige, inte ser och hör patienter som mår dåligt och behöver extra stöd? Är det inte en läkares plikt att stå upp för människovärdet; bota, lindra, trösta och inte diskriminera?

När ska Eva få den hjälp hon behöver och förtjänar?

Text och bild: Ingela S

F d heroinist, föreståndare [Convictus Södermalm](#), styrelsemedlem [StreetMinds](#)

Foto: IngelaS